

PREROMANTISMUS

RUKOPIS KRÁLOVÉDVORSKÝ A RUKOPIS ZELENOHORSKÝ

Řekla kněžna se zlatého stolce:
"Moji kmeti, vladky a leši!
Bratrům těm zde rozhodněte právo,
kteřížto se vadí o dědictví,
o otcovské statky mezi sebou.
Po zákoně věčně živých bohů
budou jím bud' oba spolu vlásti,
neb se rozdělí jím rovnou měrou.
Moji kmeti, vladky a leši!
Rozhodněte moje výpovědi,
po vašem-li budou po rozumu;
nebudou-li po rozumu vašem,
stanovte jim sami nový nález,
jenž by smířil rozvaděné bratry!"
Povstal Chrudoš od Otavy křivé,
žluč se rozlila mu po útrobě,
trásly se mu vztekem všecky údy;
máchnul rukou, zařval jarým turem:
"Běda ptákům, k nimž se zmije vkrade,
běda mužům, jimiž žena vládne!
Muži jenom sluší mužům vlásti,
prvorzený má právo dědit!"
Vstala Libuše se svého stolce,
řekla: "Kmeti, vladky a leši!
Slyšeli jste pohanění moje,
sudte sami po zákonu právo!
Nebudu již souditi vám svády:
Volte muže mezi sebou rovna,
kterýž by vám vládl po železu –
dívčí ruka na vás k vládě slabá!"

1.

Vysvětli.

- a) žluč se rozlila mu po útrobě: .....
- b) Muži jenom sluší mužům vlásti: .....
- c) Volte muže mezi sebou rovna, kterýž by vám vládl po železu:
.....
- d) zařval jarým turem: .....

2.

K čemu Chrudoš přirovnával vládu ženy nad muži?

3.

Najdi v textu tři tituly.

4.

Které ze slov není synonymem ke slovu svády?

hádka

spor

konflikt

případ

5.

Seřaď události.

Staršímu bratrovi se výsledek nelíbí.

Libuše soudí dva bratry.

Libuše požádá soud, aby jí našel muže, který bude vládnout za ni.

Chrudoš nařkne Libuši, že špatně soudí, protože je žena.